

Smávirkjanir nútímans Landbúnaður 2018

Birkir Þór Guðmundsson

Efni til umfjöllunar

- Hugtakið smávirkjun
- Hagkvæmni
- Að reisa smávirkjun
- Mannvirki og búnaður
- Daglegur rekstur og eftirlit

Hagkvæmni

Helstu lykilþættir

- Möguleikar til nýtingar í lokuðu kerfi (heimarafstöð) og eða til sölu á raforku
- Innviðir – þjóðvegir, raflínur, fjarskipti
- Landfræðilegar aðstæður
- Eignarhald á landi og vatnsréttindum
- Aðgengi að fármagni
- Búnaður
- Rétt verkfræði
- Þekking á uppbyggingu og rekstri
- Rekstrarumhverfi

Raforkumarkaðurinn

- Íslenskur raforkumarkaður starfar í samkeppnisumhverfi
- Flutningur á raforku er um flutningskerfið (Landsnet) til dreifiveitna nema þegar virkjun tengist dreifiveitu beint

Smávirkjanir og raforkukerfið

- Ákvæði um ávinning dreifiveitna vegna flutningskostnaðar á raforku
- Getur haft áhrif á tengikostnað til lækkunar
- Getur skilað tekjum

Hvernig verður ávinningur til

- Allir framleiðendur raforku inn á raforkukerfið skulu tengjast flutningskerfinu.
- Virkjanir undir 10.000 kW (10 MW) mega tengjast því um dreifiveitu
- Gjaldstofn við dreifiveitu verður til þar sem hún tengist flutningskerfinu

Samkvæmt Raforkulögum Um ávinning dreifiveitu

- Dreifiveitu er skylt að greiða virkjun sem tengist henni og er undir 3,1 MW ávinning að hluta eða fullu, sem felst í því að þurfa ekki að greiða til flutningskerfisins
- Greiða skal virkjun undir 300 kW að fullu ávinning veitunnar
- Fyrir virkjun 300 til 3.100 kW minnkar greiðslan hlutfallslega

Samspil

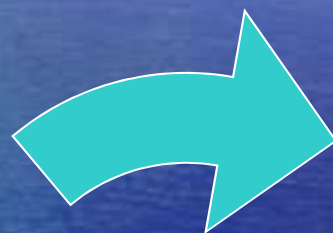
Rekstrarhliðin

Einföld

Tekjur sveiflast lítið

Gjaldahliðin einföld

Að reisa smávirkjun

Undirbúningsferli

- Eignarhald lands- og vatnsréttindaréttinda
- Landfræðilegar aðstæður til framkvæmda
- Umhverfismál
- Rannsóknir, vatnsbúskapur, jarðfærði
- Staðsetning gagnvart raforkukerfinu
- Raforkumarkaður, solumöguleikar
- Frumhönnun
- Kostnaðarmat
- Fjármögnunarmöguleikar
- Arðsemismat

Framkvæmdaferli

- Matsferli
- Skipulagsferli, aðalskipulag/deiliskipulag
- Leyfisferli; virkjanaleyfi, byggingaleyfi, framkvæmdaleyfi, starfsleyfi + 2 MW
- Raforkusamningur
- Fjármögnun
- Lokahönnun
- Útboð/samningar um verktöku og búnað
- Framkvæmdir

Tímarammi frá hugmynd að gangsetningu

Undirbúningsferli

- Samningar um landnot og vatnsréttindi ??
- Rannsóknir 1 til ? ár
- Aðrir þættir undirbúnings

2 til ? ár

Framkvæmdaferli

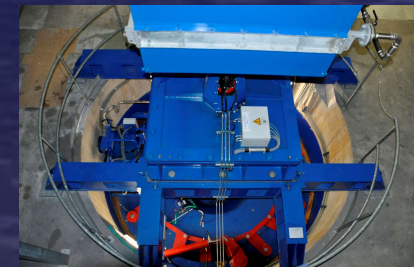
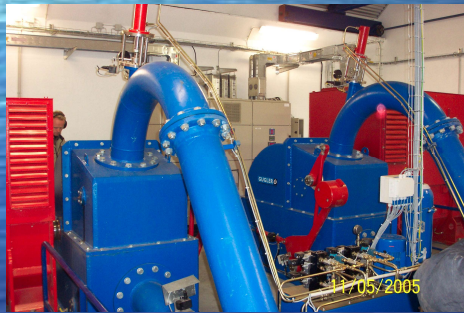
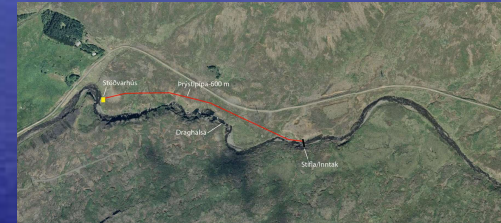
- Matsferli 1 til ? ár
- Skipulagsferli 1 til 2 ár
- Framkvæmdir 1 til 2 ár

3 til 5 ár

Smávirkjanir á raforkumarkaði

- Fullkomlega samkeppnishæfar á við stórvirkjanir ef
 - Staðið er rétt að undirbúningi
 - Rétt verklag við framkvæmdir
 - Val á búnaði frá inntaki að rafveitu frá viðurkenndum aðilum
 - Langtíma þjónustusamningar um rekstur
 - Fyrirbyggjandi eftirliti sinnt
 - Viðhald á sér stað á tilteknum tíma

Mannvikin og búnaður

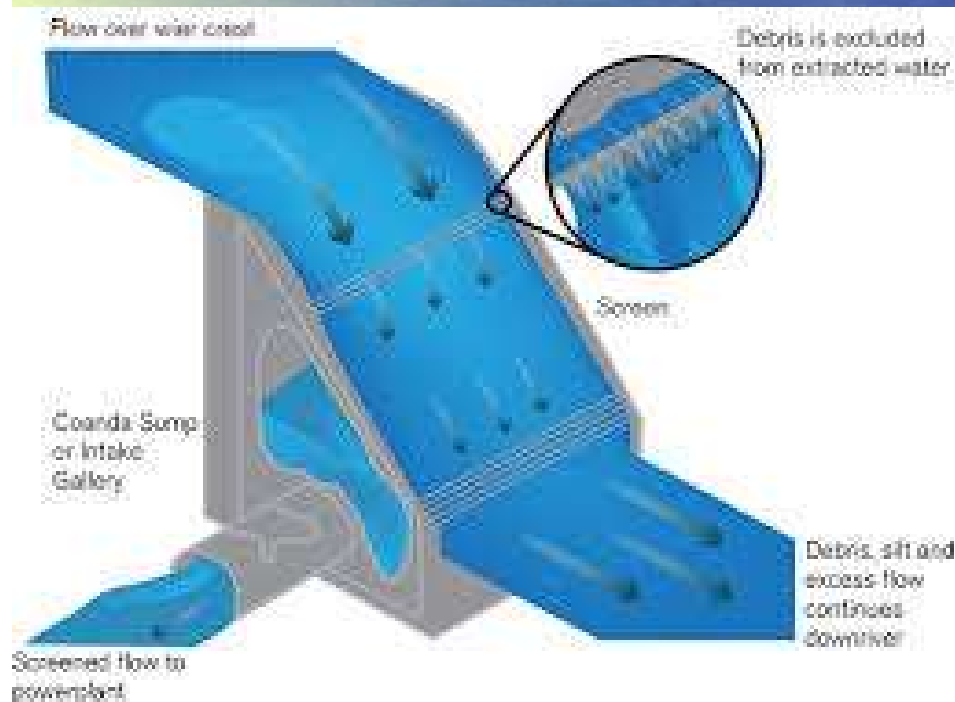
Heimavirkjanir

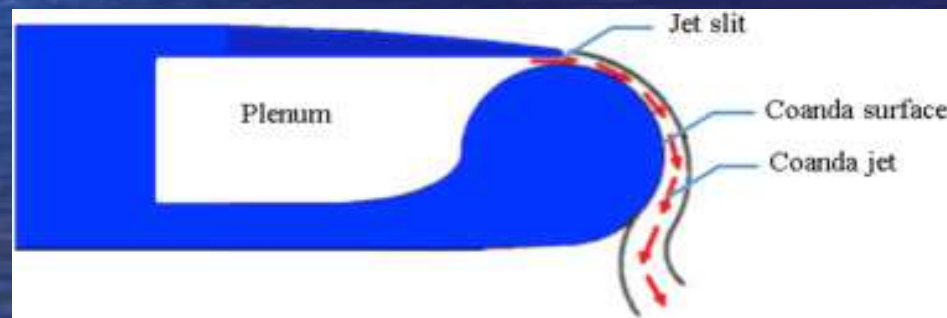
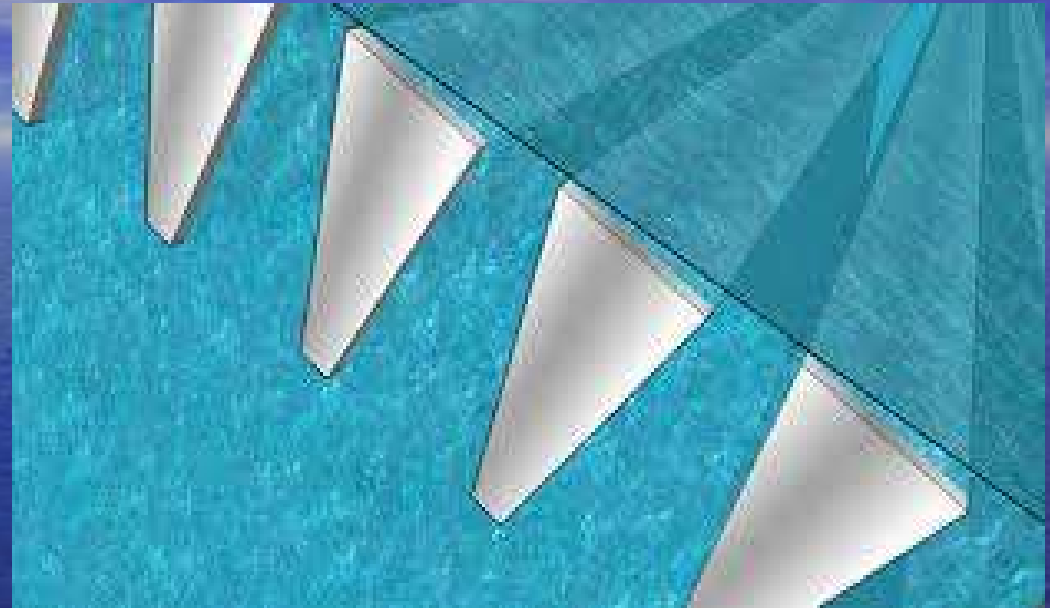
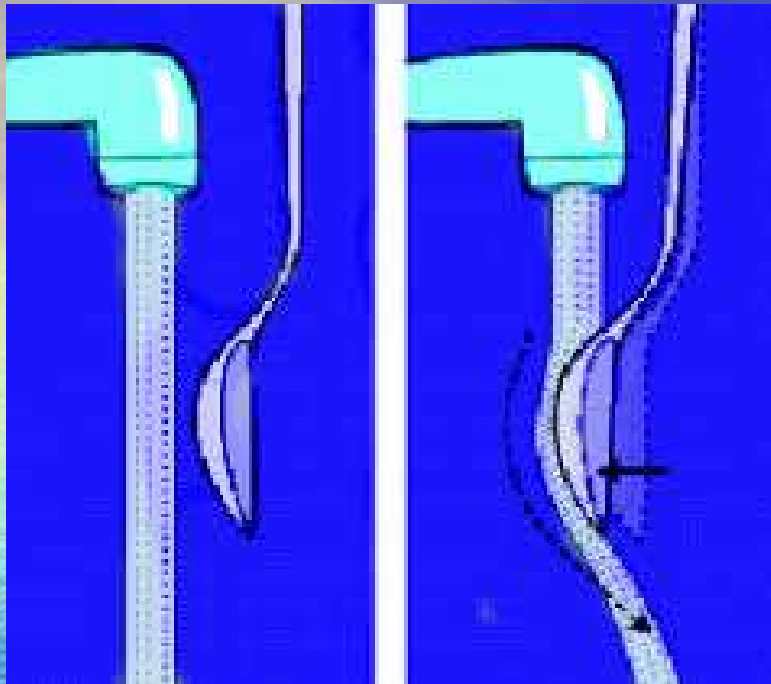

Hefðbundin inntaksmannvirki

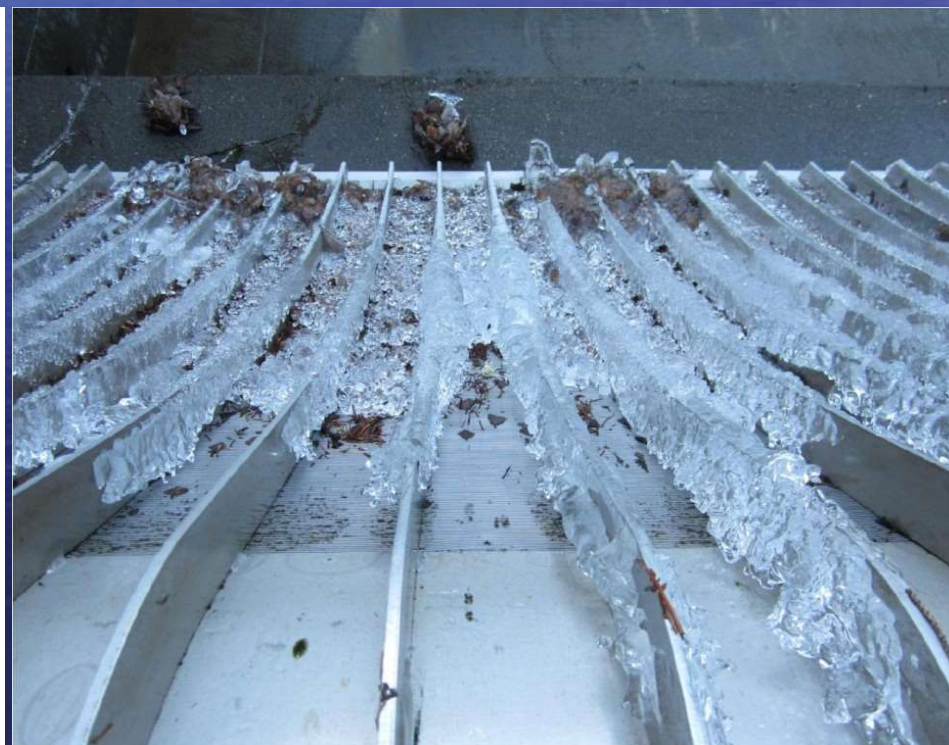

Coanda-ristar á vatnsinntök

Þróun

ORIKUVER

Þverárstífla

Þverárstífla

Þverárstífla

Þverárinntak

Fallpípa

Fallpípa

Í Mosvallavirkjun

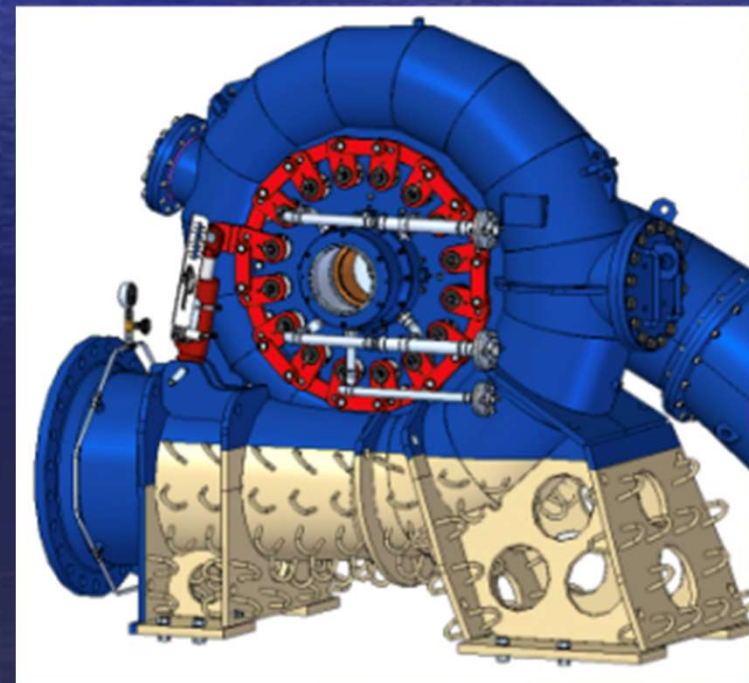
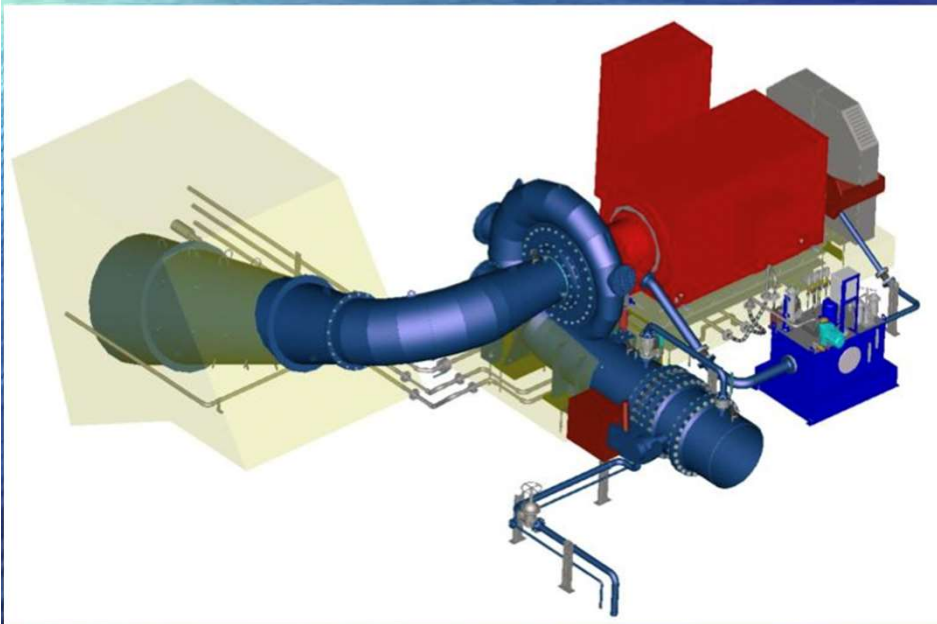
Mosvallavirkjun gangsett

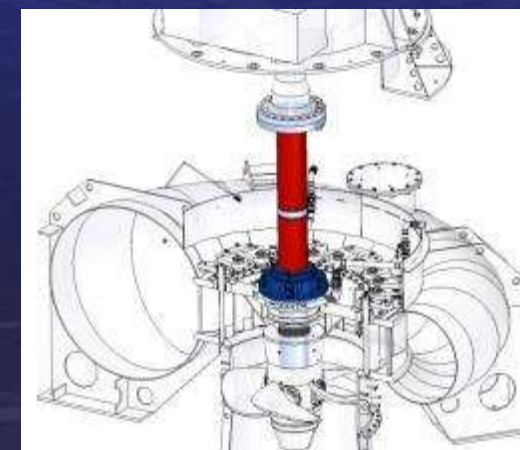
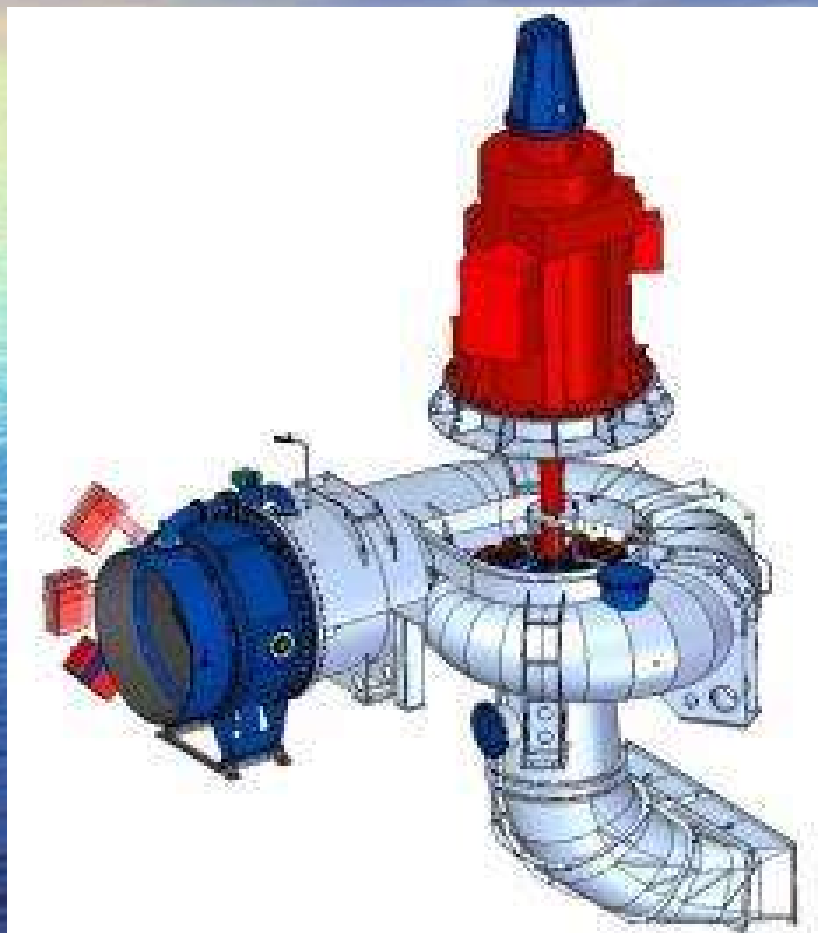
Helstu gerðir vatnsvéla

- Francis
- Kaplan
- Kaplan spírla túrbína
- Kaplan
- Cross – Flow (Banki)
- Pelton
- Turgo (Pelton)

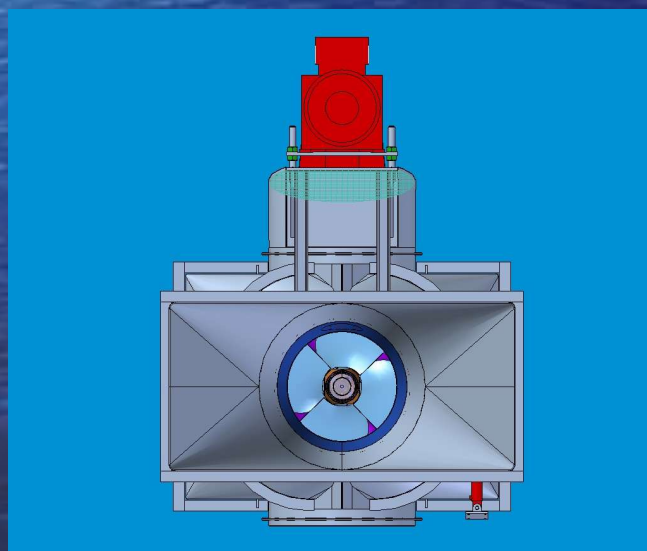
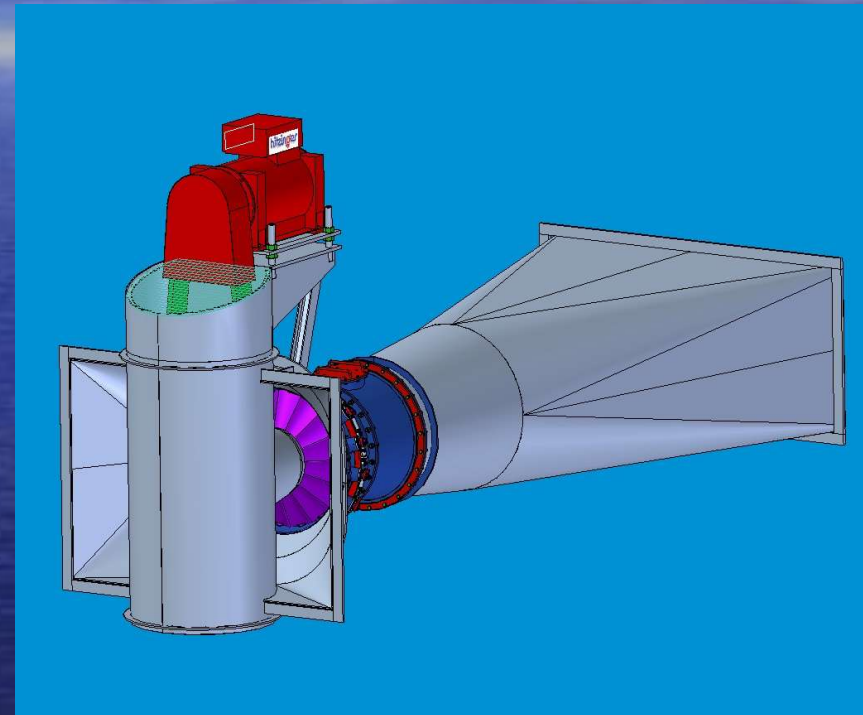
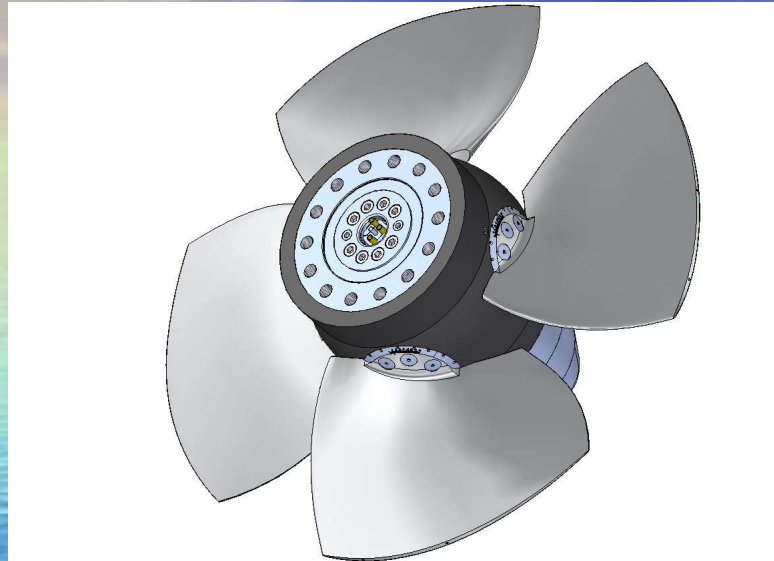
Francis

Kaplan spíralal túrbína

Kaplan

Cross – Flow (Banki)

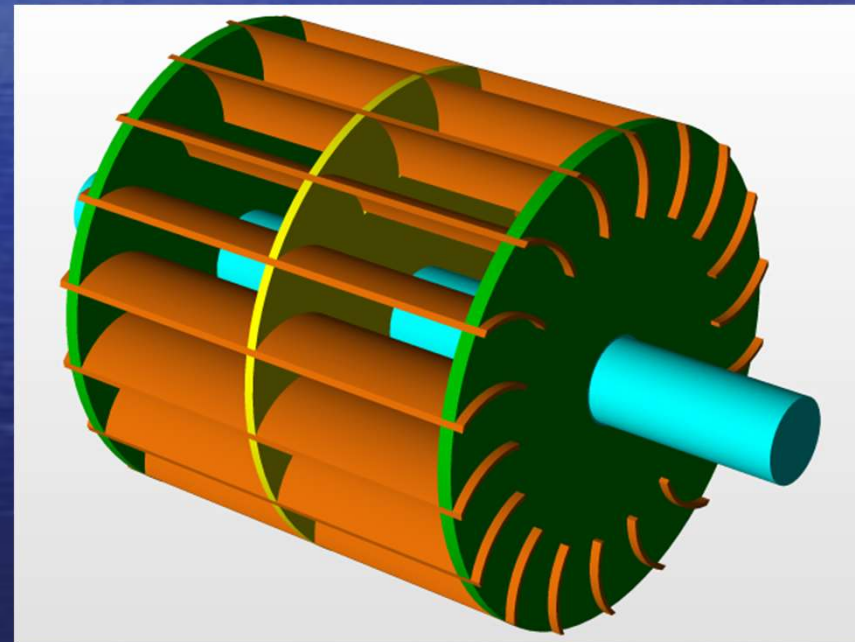
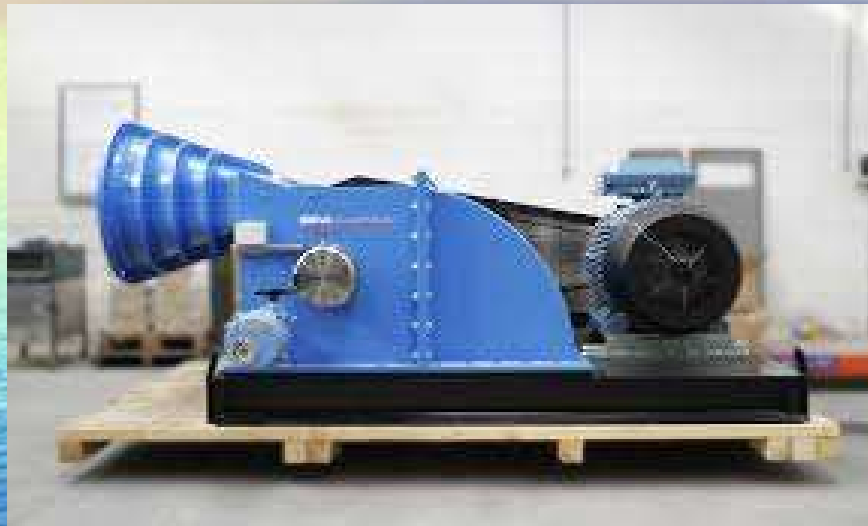
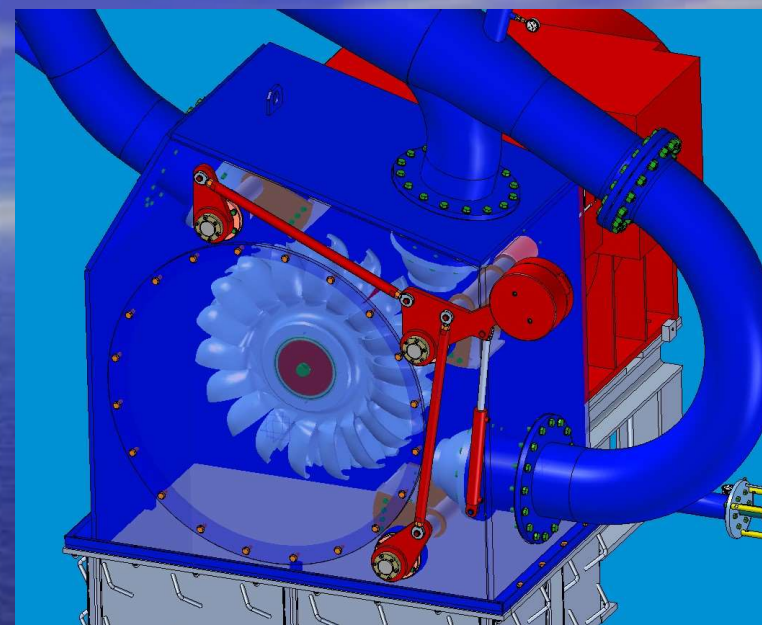

Figura 1.10: Esquema de los componentes de la turbina Michell Banki.

Pelton

Pelton

Vélbúnaður - Kaldá og Þverá

Vélbúnaður - Kaldá og Þverá

Daglegur rekstur og eftirlit

Tengingar

- Ljósleiðari
- Kopar
- GPS

Samskiptamáti

- Tölvur
- Spjaldtölvur
- Snjallsíma
- Viðvera

HEPP Krokur

1640.9kW

Francis FSP-H

1640.9kW

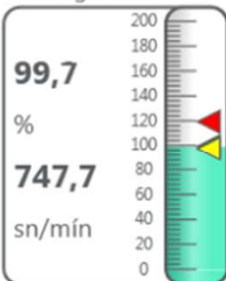
Raðtenging við netið

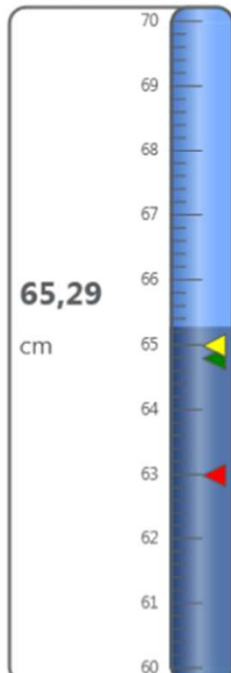
Af Hverfill

Notkun sem stök eining

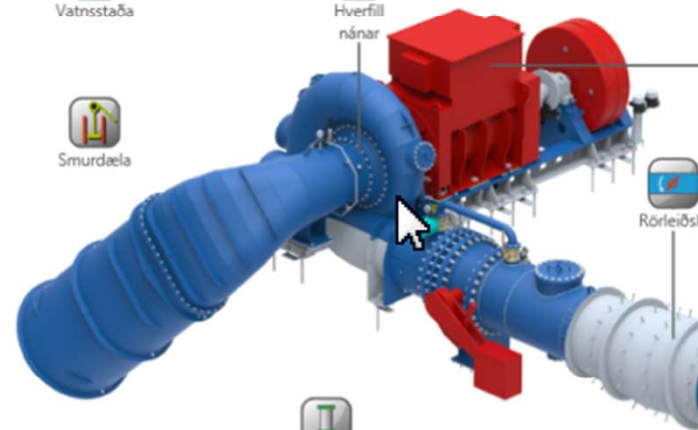
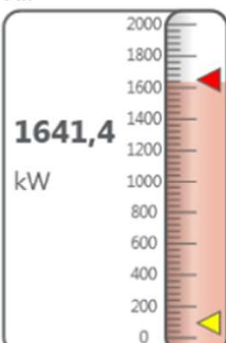
Snúningshraði

Efri vatnsstaða

Afl

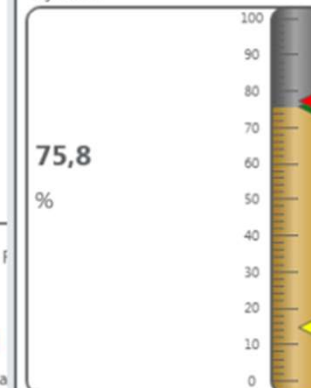
Staða

Stillingar

Stýritæki

Rekstur

Vildarvinir

AdvancedOperator

heros 3
SCADA OPERATION SYSTEM

21:58:53

HEPP Krokur

1642.7kW

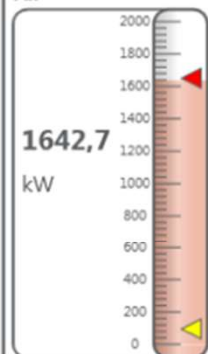
Francis FSP-H

1642.7kW

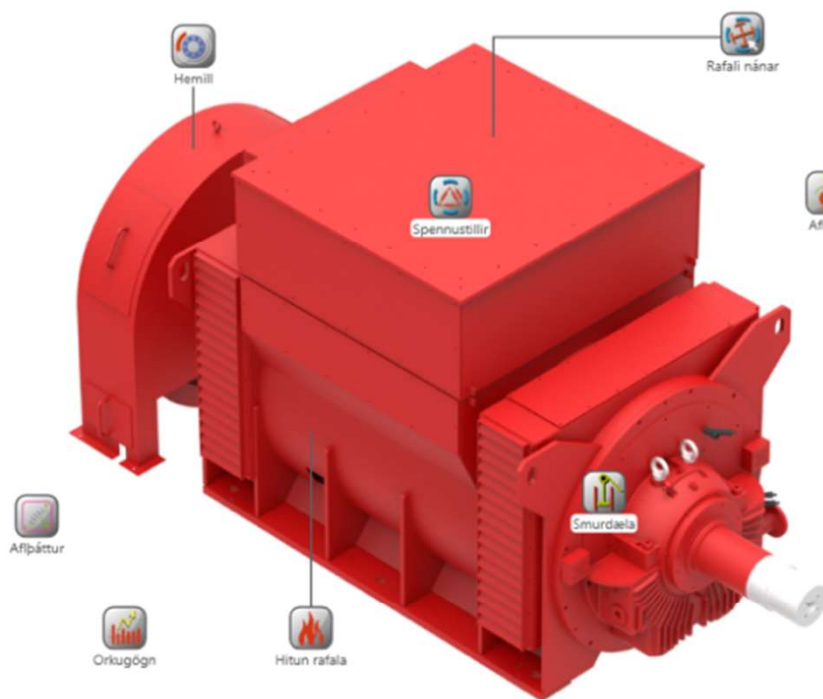
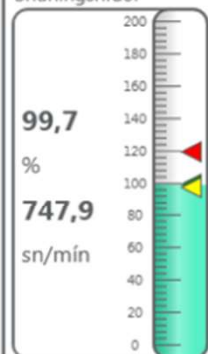
Raðtenging við netið

Afl

Snúningshraði

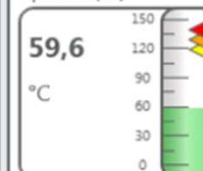
Staða

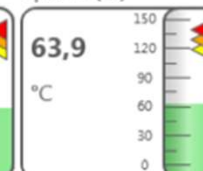
Stillingar

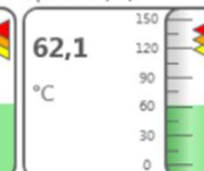
Spóla U (L1)

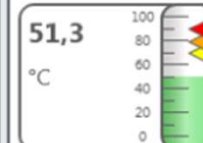
Spóla V (L2)

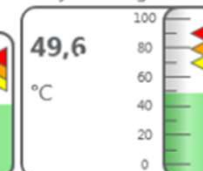
Spóla W (L3)

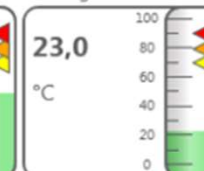
Hiti innri DE lega rafali

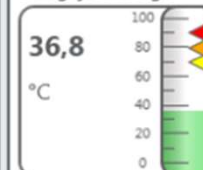
Hiti ytri DE lega rafali

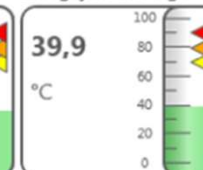
Kúlulega NDE

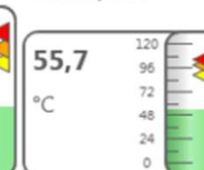
Svinghjól DE lega

Svinghjól NDE lega

Ólíuhit spenni

Rekstur

Hverfill

Raf

Jaðar

Stillingar rafala

Vildarvinir

Upptaka

Hverfill

Rafali

Aðvörunarstilling

ing

AdvancedOperator

Home

Útskráning

heros3
SCADA OPERATION SYSTEM

22:02:22

HEPP Krokur

1643.2kW

Francis FSP-H

1643.2kW

Raðtenging við netið

Graf:

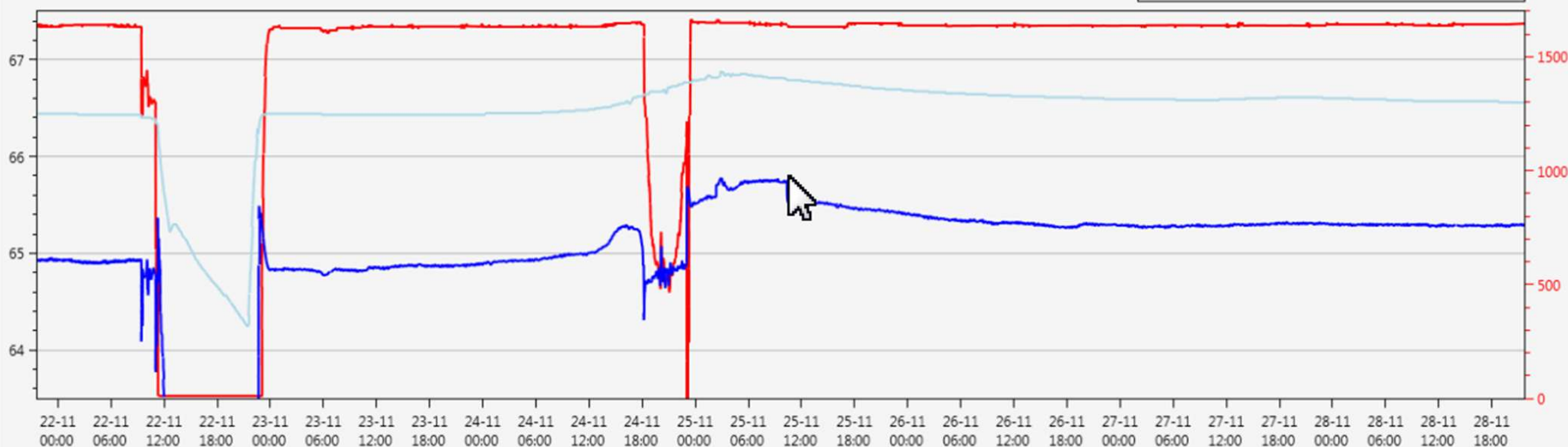
Stillingar

Síðasta vika

Data Recorder

Legend
— Virkt afl
— Vatnsstaða stíflu
— Efri vatnsstaða

Mat

Upptaka

Tafli yfir mæligildi

Skýrsla

Tilkynningasaga

Orkugögn

Vildarvinir

Upptaka

Hverfill

Rafali

Aðvörunarstilling

AdvancedOperator

Home

Útskráning

21:39:47

HEPP Krokur

1641.7kW

Francis FSP-H

1641.7kW

Raðtenging við netið

FSP 742/182/13/LR-16

Pt = 1716 [kW]

Hn = 53 [m]

Qa = 3,5 [m³/s]

n = 750 [sn/mín]

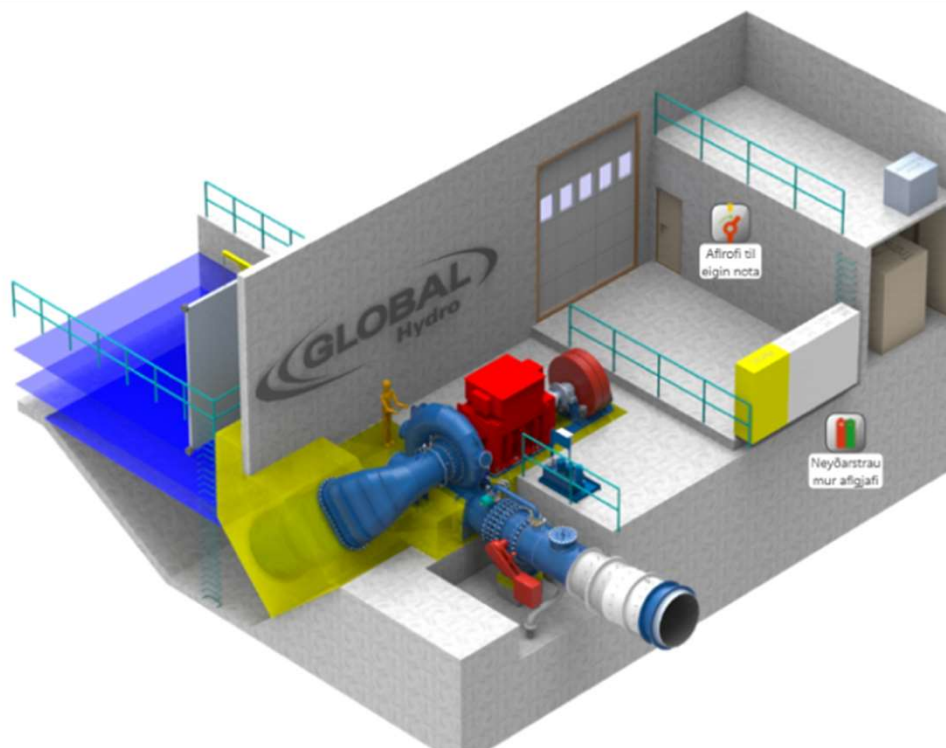
Nýjaet

P = 1,641.47 kW

cosphi = 0.96

5,961,606.00 kWh

1,340,370.00 kvarh

Rekstur

Hverfill

Rafali

Jaðar

Stillingar
jaðars

Vildarvinir

Upptaka

Hverfill

Rafali

Aðvörunarstill
ing

AdvancedOperator

Home

Útskráning

heros3
SCADA OPERATION SYSTEM

22:02:47

Takk fyrir

Fyrir áhugasama er velkomið að hafa samband við Birkir Þór í síma 824-0100